

POSTANOWIENIE

15 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

na posiedzeniu niejawnym 15 listopada 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.

przeciwko J.K.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej J.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z 25 października 2022 r., V AGa 100/22,

1. umarza postępowania kasacyjne co do kwoty 232.338,80 zł (dwieście trzydzieści dwa tysiące trzysta trzydzieści osiem złotych osiemdziesiąt groszy) wraz z odsetkami od tej kwoty;

2. odrzuca skargę kasacyjną w pozostałym zakresie;

3. zasądza od J.K. na rzecz Banku S.A. w W. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego – wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwanemu odpisu postanowienia do dnia zapłaty;

4. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Gdańsku na rzecz J.K. kwotę 5.795 zł (pięć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu połowy opłaty od skargi kasacyjnej i nadpłaconej części opłaty.

[P.L.]

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego J. K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 25 października 2022 r. Sąd Najwyższy, badając dopuszczalność skargi kasacyjnej, ustalił i zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna m.in. w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50 000 zł.

Ograniczenia dopuszczalności skargi kasacyjnej dokonywane są ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (*ratio valoris*) bądź rodzaj sprawy (*ratio materiae*). Z tych względów wymogiem formalnym skargi kasacyjnej jest wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 3 zd. 1 k.p.c.). Prawidłowość wypełnienia tego obowiązku podlega kontroli sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego, które mogą weryfikować, czy skarga wniesiona została w sprawie o prawa majątkowe, jak i prawidłowość wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia SN: z 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01; z 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01; z 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11). Sprawdzenie takie jest niezbędne w szczególności wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że skarżący w celu obejścia przepisów procesowych instrumentalnie zmierza do obejścia przepisów wyznaczających dopuszczalność skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 21 grudnia 2006 r., III CZ 89/06). Zasadą jest, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może przewyższać wartości przedmiotu sporu ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a wyjątki od niej dotyczą rozszerzenia powództwa oraz zasądzenia ponad żądanie (zob. postanowienie SN z 22 kwietnia 2002 r., II UZ 11/02, OSNP-wkł. 2002, nr 17, poz. 7).

Zgodnie z art. 398²¹ k.p.c., jeżeli nie ma szczególnych przepisów o postępowaniu przed Sądem Najwyższym, do tego postępowania stosuje się odpowiednio przepisy o apelacji, z tym że skargę kasacyjną cofnąć może również sama strona.

Odpowiednie zastosowanie znajduje więc m.in. art. 391 § 2 zd. 1 k.p.c., w świetle którego w razie cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji umarza

postępowanie kasacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu. W odniesieniu do postępowania kasacyjnego oznacza to, że w wypadku cofnięcia skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy umarza postępowanie kasacyjne, orzekając o kosztach tego postępowania.

Takie cofnięcie skargi kasacyjnej miało miejsce w niniejszej sprawie, gdyż pismem z 24 lipca 2023 r. pozwany J. K. cofnął skargę kasacyjną w części, tj. co do kwoty 232 338,80 zł, podtrzymując skargę co do kwoty 29 783 zł. Podkreślić przy tym należy, że cofnięcie skargi kasacyjnej jest czynnością procesową niepodlegającą kontroli sądu (zob. np. postanowienia SN: z 3 września 1998 r., I CKN 820/97; z 22 sierpnia 2022 r., I CSK 4637/22).

W tej sytuacji należy rozważyć wpływ zmiany wartości przedmiotu zaskarżenia w wyniku częściowego cofnięcia skargi kasacyjnej na dopuszczalność tego środka zaskarżenia. W doktrynie panuje zgodny pogląd, że o tej dopuszczalności decyduje przedmiot podlegający rzeczywistemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu przez Sąd Najwyższy. Jeśli po wniesieniu skargi kasacyjnej skarżący częściowo ją cofnie, w wyniku czego wartość przedmiotu zaskarżenia ukształtuje się poniżej ustawowej sumy kasacyjnej, to wówczas sprawa traci charakter sprawy kasacyjnej (zob. np. T. Wiśniewski, *Apelacja i kasacja. Nowe środki odwoławcze w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1996, s. 127). Przyjęcie odmiennego rozwiązania mogłoby prowadzić do obejścia przepisów kodeksu postępowania cywilnego regulujących dopuszczalność skargi kasacyjnej.

Ponieważ cofnięcie skargi kasacyjnej w części skutkuje umorzeniem postępowania kasacyjnego w tym zakresie na podstawie art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 2 k.p.c., w związku z czym orzeczono w punkcie 1 sentencji postanowienia.

W wyniku tego skarga kasacyjna w pozostałym zakresie była niedopuszczalna i podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o czym orzeczono w punkcie 2 sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 98¹ w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.).

O zwrocie połowy uiszczonej opłaty od skargi kasacyjnej i nadpłaconej części opłaty orzeczono na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a i art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1144 ze zm.), mając na uwadze, że powód uiścił tytułem opłaty od skargi łącznie kwotę 13 000 zł (k. 404, 496), podczas gdy opłata wynosiła 12 920 zł.

[ms]